

NÚ ERU ØLL TEY FØROYSKU BLØÐINI TALGILD

Í næsta mánaði bjóðar Landsbókasavnið fram ein e-portal við so at siga øllum teimum føroysku bløðunum fram til ár 2000

Eiríkur Lindenskov

Í næsta mánaði fer tað at bera til at lesa øll tey føroysku bløðini, sum komu út fyri ár 2000 á internetinum.

Tað er ein verkætlan hjá Landsbókasavninum at talgilda føroysku bløðini, sum nú er komin so mikið áleiðis, at almenningurin kann lesa tey í marsmánaði.

Landsbókasavnið hevur øll bløð og tíðarrit, sum eru komin út, til skjals. So at siga øll eru avmyndað á mikrofilm fyri nógvum árum síðani. Mikrofilmurin og maskinan til tess á Landsbókasavninum var í mong ár álitid hjá teimum, sum vildu granska í gomlum bløðum.

Tey bløðini, sum nú eru skannað inn, eru bløðini, sum eru á mikrofilmi. Av tí at øll bløð, sum eru komin út, ikki eru á mikrofilmi, so verður savnið ikki 100 prosent komplett. Harumframt verða so øll bløðini við, sum eru á timarit.fo – sí annars listan yvir bløðini.

Fyri at talgilda bløðini, so hevur verið neyðugt at skanna tey inn og síðani OCR-lesa tey. Tað merkir at

gera tað soleiðis, at tað ber til at leita í tekstinum í bløðunum. Tá tey verða skannað, er talan um myndir. Har ber ikki til at leita í tekstinum. Men við at OCR-lesa tey, ber til at leita í tekstinum.

Men uppgávan at skanna bløðini er nógv minni, tá tey verða skannað av mikrofilmi, enn um hvør síða í blaðnum skuldi skannast av pappiri. Men mikrofilmarnir, sum eru á Landsbókasavninum, vóru í so ringum standi, at illa bar til at skanna burtur úr teimum.

Men lukkutíð eru kopi av filmunum til skjals í Statsbókasavninum í Árhús í Danmark.

Tað eru hesi kopi sum eru brúkt í skanningararbeiðinum, sum er partur av skanningararbeiði í Danmark.

Har er tað fyrirtøkan Ninestars, sum hevur staðið fyri arbeiðinum. Hetta er ein hin fremsta fyrirtøkan í heiminum til slíkt skanningararbeiði. Uppgávan var at skanna 32 milliúnir síður – og av teimum 450.000 føroyskar síður.

Tað er Erling Kjærbo, bókavørður á Landsbóka-

savninum, sum er verkætlanarleiðari. Hann sigur, at arbeiðið hevur gingið væl, og at varðveitingararbeiðið nú er liðugt.

– Avtalan var, at e-portalurin skuldi vera klárur í mars, og tann ætlanin sær út til at halda, sigur Erling Kjærbo.

Tá verður tilfarið alment og ein og hvør kann lesa – líka mikið hvar í verðini tú ert.

Erling Kjærbo sigur, at í fyrstu syftu verður leitiskipanin nakað skerd. Tað ber til at leita upp á orð, sum síðani sæst í einum lista á síðuni. Tá tú trýstir á leinkjuna, færst tú tað greinina fram. Men

so fært tú ikki blaðað meira í blaðnum.

– Men vit fáa tvær týðandi dagfóringar longu í ár. Onnur er leitiskipanin, har tú fært blaðað víðari í blaðnum. Hin er, at tú fært leitað upp á tvørns á bløðunum, sigur hann.

Tað merkir, at tú fært leitað eftir orði í øllum bløðunum í senn.

– Vit kundu biða og fingið hesar dagfóringar við. Men so hevði verkætlanin ikki verið klár enn. Vit valdu heldur at fáa hana út nú, og so fáa hesar dagfóringarnar seinni í ár, sigur Erling Kjærbo.

Hetta er skipanin, sum Sosialurin brúkar til e-blaðið. Hon sæst á www.sos.fo Í næsta mánað verður e-portalurin hjá Landsbókasavninum klárur við øllum teimum føroysku bløðunum fram til 2000, og tað verður ein skipan, sum líkist hesari

Sosialurin frá 1927-2015 á netinum

Eiríkur Lindenskov

Tá nýggi e-portalurin hjá Landsbókasavninum verður klárur í næsta mánaði fer at bera til at leita í øllum Sosialunum síðani fyrsta blaðið kom út í 24. mai í 1927.

Sosialurin er einasta føroyska blað, sum er komið út uttan slit síðani fyrsta útgávudag tann 24. mai í 1927.

Við skipanini hjá Landsbókasavninum verða allar útgávurnar av Sosialinum frá 24. mai í 1927 til síðsta blaðið í 1999 talgild.

Útgávanar síðani 2000 er í varðveitslu hjá Sosialinum í talgildum formi, stórir partur av teimum kann lesast í e-blaðnum hjá

Sosialinum, sum kann lesast á www.sos.fo

Sosialurin byrjaði við hesi skipan í 2011. Síðani tá er blaðið lagt í hesa skipan, so skjótt blaðið er greitt til prentingar – tað vil siga, at Sosialurin altíð er tøkur sum e-blað á sos.fo, áðrenn blaðið er prentað.

Higartil gongur e-savnið hjá Sosialinum aftur til 1. oktober í 2008.

Arbeitt verður eisini við at leggja bløðini frá 2000-2008 í skipanina á www.sos.fo. Tá tað arbeiðið er liðugt, og e-portalurin hjá Landsbókasavninum klárur, ber til at lesa hvørt einasta eintak av Sosialinum, sum er komið út, á netinum.

Bløðini, sum eru skannað og sum verða í leitiskipanini, eru hesi:	23 titlar á Timarit, sum eisini kemur í nýggja webarkivið hjá Landsbókasavninum:	
14. september 1947-1994, 1998	Arbeiðið 1934	Færøsk lovregister (1965-1988)
Alt um ítrótt 1985-1986	Búnaðarbløð (1903-1904)	Føringatíðindi (1890-1906)
Dagblaðið 1934-1995, 1998-1999	Búreisigur (1902)	Fyrsta blað á føroyskum.
Dimmalætting 1877-1999	Dúgván (1894-1925)	Føroya kunngerðasavn A og B (1948-2002)
Eysturoyggin 1986-1992	Dúgván (1941-1942)	Skriðað á føroyskum og donskum ; 1948-77
FF Blaðið 1972-1974, 1976-1989, 1991-1999	Fjarðbúgvín (1970-1975)	við titlinum Føroya kunngerðarsavn ; 1978-89
Fríu Føroyar 1983-1993	Fríu Føroyar (1942-1948)	við titlinum Føroya kunngerðasavn ; 19...
Føringurin 1996-1998	Fróðskaparrit (1952-2010)	Kristeligt Ungdomsblad for Færøerne (1908-1918)
Sosialurin 1927-1999	Fuglaframi (1898-1902)	Frá 1908 til 1912 mest á donskum
Føroyatíðindi 1915-1950, 1952-1961	Færingetidende (1852)	Lovregister for Færøerne (1992-2011)
Glaðustrok 1965, 1967-1971, 1973	Fyrsta føroyska tíðindablaðið	Norðlýsi (1915-1920)
Losjutiðindi 1982	Færøernes Kundgørelsessamling (1940-1947)	Oyggjarnar (1905-1908)
Norðlýsið 1940-1944, 1951-1999	Heldur fram á føroyskum sum: Føroya Kunngerðasavn	Ólavsøku-teiti (1892-1943)
Oyggjatiðindi 1977-1999	Færøsk Kirketidende (1890-1906)	Tíðindablaðið (1974-1975)
Suðuroyar Tíðindi 1984-1987	Broytti seinni titill til: Kirkjutiðindi	Tímin (1943-1946)
Tingakrossur 1901-1954, 1960-1990		Ungu Føroyar (1907-1915)
Vikutíðindi 1982		